

به نام خداوند جان و خرد

قطعه‌نامه پانزدهمین کنگره ملی علوم زراعت و اصلاح نباتات ایران

با استعانت از خداوند متعال، پانزدهمین کنگره ملی علوم زراعت و اصلاح نباتات ایران به همت انجمن علوم زراعت و اصلاح نباتات با شعار کشاورزی دانش بنیان، امنیت غذایی با شرکت بیش از ۱۰۰۰ نفر از اعضای هیات علمی دانشگاه ها، موسسه های پژوهشی، مراکز تحقیقاتی، کارشناسان، دانشجویان تحصیلات تکمیلی، صاحب نظران و تنی چند از سیاست گذاران و دست اندرکاران فعالیت های کشاورزی از تاریخ سیزدهم تا پانزدهم شهریور ماه ۱۳۹۷ خورشیدی شامل نشست های افتتاحیه، اختتامیه، ارائه مقاله های کلیدی و پوستر، سه عنوان هم اندیشی در زمینه های امنیت غذایی، هوشمند سازی در کشاورزی، چالش های تولید و تامین بذر و سه کارگاه آموزشی در زمینه های کروماتوگرافی مایع با کارایی بالا، نرم افزار R در ژنتیک و اصلاح نبات و ردیابی محصولات تراریخته در سالن های همایش موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر در کرج برگزار شد.

این همایش با پیام وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و سخنرانی افتتاحیه دکتر محمدعلی کیخا رئیس کمیسیون کشاورزی، آب و محیط زیست مجلس شورای اسلامی و دکتر عیسی کلانتری معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان حفاظت از محیط زیست آغاز به کار کرد. دکتر کیخا بر لزوم توجه بخش اجرا به نتایج تحقیقات در اجرای فعالیت ها و نیز همکاری های بیشتر انجمن با مجلس شورای اسلامی تاکید کرد و آمادگی کمیسیون برای دریافت نظرهای کارشناسی انجمن را اعلام داشت. دکتر کلانتری به چالش های موجود در محیط زیست، آب و بخش کشاورزی اشاره داشته و ضمن ابراز گلایه از سکوت انجمن های علمی در مورد مداخله دستگاه های غیرمسئول در موضوع های مرتبط با کشاورزی و محیط زیست از جمله در زمینه ذخایر ژنتیکی، تنوع زیستی، محیط زیست و توان تولید سرزمین ایران، خواهان تحرک بیشتر این انجمن ها و اظهار نظر فنی و تخصصی در موضوع های مختلف از جمله بحران آب شد.

آقای دکتر منصور غلامی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری در پیام خود با اشاره به اینکه به استناد شواهد تاریخی، تحقیقات کشاورزی، پیش قراول تحقیقات مدرن امروزی است، لزوم ایجاد یک گروه کاری برای بررسی راه کارهای علمی توسعه همکاری ها بین سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی از یک سو و دانشکده های کشاورزی از سوی دیگر، و نیز استفاده از بیوتکنولوژی، مهندسی ژنتیک، نانوتکنولوژی و استفاده از دانش اطلاعات و ارتباط با کاربردهای اینترنت اشیا در کشاورزی و توجه ویژه به استانداردسازی و نظارت بر تولید و افزایش بهره وری کشاورزی ارگانیک را مورد تاکید قرار دادند.

شرکت کنندگان در این همایش پس از سه روز بحث و بررسی در مورد مهم ترین موضوع های مرتبط با زراعت و اصلاح نباتات و کشاورزی کشور موارد زیر را مورد تاکید قرار داده و از هیات مدیره منتخب خواهان پیگیری تک تک بندهای این قطعه‌نامه و ارائه گزارش نتایج در اولین جلسه مجمع عمومی شدند.

۱. با توجه به اینکه قطعنامه های کنگره های پیشین مورد توجه قرار نگرفته و اقدام موثری در مورد تحقق آن ها صورت نگرفته است، کنگره پانزدهم، همچنان خواستار توجه وزارتخانه ها و نهادهای ذیربط به موارد مطرح شده در این قطعنامه و قطعنامه های پیشین است.

۲. با توجه به تغییر شرایط اقلیمی و ضرورت انطباق پایداری و سازگاری الگوی کشت کشور بر پایه توان و مدیریت منابع تولید مانند خاک و آب به منظور حفظ بستر تولید و اقتصادی کردن محصولات کشاورزی، ضرورت دارد ساختار نظام دولتی یا غیر دولتی مورد نیاز برای پایش و سیاست گذاری های مرتبط با الگوی کشت و مقوله بهره وری توسط انجمن های علوم کشاورزی به ویژه انجمن زراعت و اصلاح نباتات برای ارایه به دولت، بررسی و مورد توجه قرار گیرد. برنامه ریزی پژوهش های الگوی کشت و چگونگی ارتقاء بهره وری از جمله اصلاح و ایجاد رقم های مقاوم و متحمل به تنش های خشکی و کم آبی از نیازهای کلان کشور است که باید مورد توجه نهادهای مسئول ذیربط قرار گیرد. توجه به گیاهان جدید و فراموش شده متحمل به تنش های محیطی با کارایی بالای مصرف آب، حتی بهره برداری از گیاهان غیر زراعی شور پسند و متحمل به خشکی باید در برنامه ریزی پژوهش و اجرا قرار گیرد.

۳. میزان هدر رفت آب در کشاورزی کشور بالغ بر ۹/۵ میلیارد متر مکعب برآورد شده است. از هیات مدیره محترم اتحادیه انجمن های علمی کشاورزی به ویژه انجمن علوم زراعت و اصلاح نباتات انتظار می رود که با برگزاری نشست های تخصصی فوری راهکارهای مناسب برای جلوگیری از ضایعات آب و حفاظت و پیشگیری از آلودگی های منابع آب و خاک کشور به ویژه مسئله شور شدن آن ها و فرسایش خاک را تبیین و به تصمیم گیران و سیاست گذاران وزارت جهاد کشاورزی ارائه دهند.

۴. تولید پایدار و سلامت محصولات و فراورده های کشاورزی در گرو اعمال روش هایی است که بازدارنده کاهش عملکرد گیاهان زراعی، باغی، مرتعی و ... باشند. مدیریت تلفیقی گیاهان زراعی و تحقق آن با برنامه ریزی و اجرای پروژه های پژوهشی چند تخصصی جامع امکان پذیر می باشد. بنابراین، ضرورت دارد سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی و موسسه های آموزش عالی کشور بیش از پیش باین مهم توجه کنند. بدیهی است انجام پژوهش های مشترک موسسه های پژوهشی و آموزش عالی می تواند در زمینه دستیابی به امنیت غذایی موثرتر باشد.

۵. انجمن علوم زراعت و اصلاح نباتات و شرکت کنندگان در پانزدهمین کنگره ضمن اعلام آمادگی برای رفع ابهام های موجود و ارائه مشاوره تخصصی به مسئولان مختلف در هر رده از سازمان ها و دستگاه های بدون صلاحیت علمی لازم درخواست می کند از مداخله در امور تخصصی و ارائه اظهار نظر های غیر کارشناسانه به جدّ پرهیز کنند.

۶. ایجاد زمینه های هر چه بیشتر برای برقراری ارتباط انجمن های علمی کشاورزی و دیگر تشکل های تخصصی و صنفی با کمیسیون های کشاورزی، آب و محیط زیست، تحقیقات و آموزش عالی مجلس شورای اسلامی به منظور بهره گیری از توان علمی و تخصصی آن ها در تدوین قوانین مرتبط با بخش کشاورزی مورد پیشنهاد و تاکید می باشد. از مجلس شورای اسلامی انتظار دارد ترتیبی اتخاذ فرمایند تا در هنگام ارائه طرح ها و لایحه های کشاورزی به مجلس شورای اسلامی، نظر فنی و تخصصی انجمن های علمی نیز مد نظر کمیسیون تخصصی ذیربط قرار گیرد و در صورت لزوم نمایندگان منتخب انجمن در نشست کمیسیون حضور پیدا کنند.

۷. تدوین برنامه های راهبردی جامع دراز مدت بر پایه مستندهای تاریخی، الگوهای کشت منطقه ای و شرایط بوم شناختی همراه با جمع بندی بررسی های صورت گرفته به ویژه تدوین بسته های اجرایی مناسب با لحاظ کردن رفتار سیاستگذاران ضرورت دارد. در این برنامه ها باید پایداری تولید، منبع تولید و پایداری اقتصاد کشاورزی مورد توجه ویژه قرار گیرد.

۸. حضور کشاورزان پیشرو، مسئولان کشت و صنعت ها در کنگره های آینده برای آگاهی از دیدگاه های آنان و نیز تشویقشان به مشارکت در برنامه های تولید و تامین بذر و نهال های اصلاح شده مورد نیاز کشور تاکید می شود.

۹. با توجه به سیاست های اجرایی مصوب شورای ملی ایمنی زیستی مبنی بر لزوم آگاهی رسانی و فرهنگ سازی در زمینه فواید محصولات تراریخته و ترویج مصرف آن ها، تاکید می شود مراجع ذیصلاح نسبت به صدور مجوز تولید ملی محصولات تراریخته با توجه به استانداردهای ملی تسریع لازم را به عمل آورند.

۱۰. بذر و نهال سالم و مناسب از جمله نهاده های بسیار با ارزش تولید به شمار می آیند. فراهم سازی شرایط مشارکت بخش خصوصی برای سرمایه گذاری در صنعت بذرو نهال ملی با استفاده از منبع های ژنتیکی ملی، اصول به نژادی، فراوری و بسته بندی، انبارداری و توزیع آن از اهمیت خاصی برخوردار است. ضمن تاکید بر جنبه " بهره برداری " بهینه از ذخایر توارثی، از مدیریت بانک های ژن انتظار می رود دسترسی پژوهشگران و بهره برداران به ذخایر ژنتیکی را تسهیل کنند.